

Äidinkieli ja kirjallisuus ÄI	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
ÄI1 Tekstit ja vuorovaikutus	Jukola 1 ja Jukola Tekstioppi SanomaPro	e	P	Perusvalmiuksien kurssi, jonka aikana vahvistetaan opiskelussa tarvittavia tietoja ja taitoja. Kehitetään taitoja erilaisten tekstien tulkinnaissa, tuottamisessa ja analysoinnissa. Tutustutaan tekstien monimuotoisuuteen, moniäänisyyteen ja tekstikokonaisuuksien rakentumiseen. Harjoitellaan proosatekstien analyysiä. Kehitetään keskustelu- ja ryhmäviestintätaitoja.	oo	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe ja kurssin aikana tehtävät kurssityöt. Arvioidaan numeroin.	Numerojärjestys Suositus 1. opiskeluvuosi
ÄI2 Kieli, kulttuuri ja identiteetti	Jukola 2 ja Jukola Tekstioppi SanomaPro	e	P	Kurssilla syvennetään kieli- ja tekstitietoisuutta ja harjoitellaan kielen rakenteiden analyysiä. Vertaillaan suomea muihin kieliin, tutustutaan kielen sisäiseen vaihteluun ja tutkitaan kielellisiä identiteettejä. Harjoitellaan kirjoittamista monivaiheisena, kehittyvänä prosessina. Tehdään ja esitetään esitelmiä.	oo	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe ja kurssin aikana tehtävät kurssityöt. Arvioidaan numeroin.	Numerojärjestys Suositus 1. opiskeluvuosi
ÄI3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa	Jukola 3 ja Jukola Tekstioppi SanomaPro	e	P	Kurssilla opetellaan tuntemaan erityyppisiä kaunokirjallisia tekstejä ja niiden analyysissä tarvittavia käsitteitä. Havainnoidaan kielen kuvallisuutta ja monitulkintaisuutta ja tekstuaalisia keinoja kaunokirjallisuudessa. Harjoitellaan kirjallisuuden pohjalta kirjoittamista ja keskustelua. Kurssilla pääpaino on lyriikan ja draaman analyysissä.	oo	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe ja kurssin aikana tehtävät kurssityöt. Arvioidaan numeroin.	Numerojärjestys Suositus 1. opiskeluvuosi
ÄI4 Tekstit ja vaikuttaminen	Jukola 4 ja Jukola Tekstioppi SanomaPro	e	P	Kurssilla perehdytään monipuolisesti kielellä vaikuttamiseen sekä puhujan että kirjoittajan roolissa. Tarkastellaan kieleen kätkeytyvää ideologisuutta ja esimerkiksi erilaisten mediatekstien kielenkäyttötapoja. Totutaudutaan seuraamaan yhteiskunnallista keskustelua ja osallistumaan siihen. Tarkastellaan kirjallisuuden yhteiskunnallista ja kulttuurista merkitystä.	oo	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe ja kurssin aikana tehtävät kurssityöt. Arvioidaan numeroin.	Numerojärjestys Suositus 2. opiskeluvuosi
ÄI5 Tekstit ja konteksti	Jukola 5 ja Jukola Tekstioppi SanomaPro	e	P	Kurssilla perehdytään kaunokirjallisuuden eri aikakausiin ja tyylivirtauksiin. Tutustutaan suomalaisen ja maailmankirjallisuuden keskeisiin teoksiin ja tehdään kirjallisuusaiheisia kirjoitus- ja puhetehtäviä. Tarkastellaan tekstejä ihmiskuvan, maailmankuvan ja arvomaailman ilmentäjinä sekä tekstin ilmestymisajankohdan että nykyajan kontekstissa. Tarkastellaan tyylin vaikutusta tekstiin. Kootaan portfolio kurssin keskeisistä tehtävistä.	oo	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe ja kurssin aikana tehtävät kurssityöt. Arvioidaan numeroin.	Numerojärjestys Suositus 2. opiskeluvuosi
ÄI6 Nykykulttuuri ja kertomukset	Jukola 6 ja Jukola Tekstioppi SanomaPro	e	P	Kurssilla perehdytään ajankohtaisiin kielen ja kulttuurin ilmiöihin. Tutustutaan Suomen ja muiden maiden nykykirjallisuuden ja -kulttuurin keskeisiin teoksiin ja teemoihin. Syvennetään käsitystä kielen ja tekstien merkityksestä kulttuurissa ja kertomuksista ja kertomuksellisuudesta kulttuurien keskeisenä ilmiönä.	oo	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe ja kurssin aikana tehtävät kurssityöt. Arvioidaan numeroin.	Numerojärjestys Suositus 3. opiskeluvuosi
ÄI7 Puheviestinnän kurssi	Jukola 7 ja Jukola Tekstioppi	e	SY	Kurssilla harjoitellaan yksilö- ja ryhmäviestintätaitoja. Perehdytään esiintymisen, neuvottelujen, kokousten ja erilaisten keskustelujen	oo	Oppimispäiväkirja ja jatkuva näyttö.	Vapaa

	SanomaPro			ominaispiirteisiin ja menettelytapoihin ja harjoitellaan niitä. Opitaan erittelemään sekä yksityisissä että julkisissa puhetilanteissa käytettäviä keinoja ja tehdään monenlaisia puheviestinnän harjoituksia. Perehdytään puheviestinnän kulttuurisiin piirteisiin.		Arvioidaan numeroin.	
ÄI8 Kirjoittamistaitojen syventäminen	Jukola 8 ja Jukola Tekstioppi SanomaPro		SY	Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa erilaisia tekstejä, erityisesti asiatyylisiä laajoja aineistopohjaisia tekstejä. Perehdytään ajankohtaisiin kulttuurin, median ja yhteiskunnallisen keskustelun aiheisiin ja kirjoitetaan niistä. Kurssi valmentaa yo-kirjoitusten kirjoitustaidon kokeeseen.	oo	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe ja kurssin aikana tehtävät kurssityöt. Arvioidaan numeroin.	4. kurssin jälkeen Suositus 3. opiskeluvuosi
ÄI9 Lukutaitojen syventäminen	Jukola 9 ja Jukola Tekstioppi SanomaPro		SY	Kurssilla syvennetään erilaisten tekstien erittelyn ja tulkin taitoa. Kurssilla harjoitellaan fiktiivisten ja faktatekstien sekä monimuotoisten tekstien analysointia eri näkökulmista. Harjoitellaan myös lukutaidon kokeeseen vastaamista. Valmentaa yo-kirjoitusten lukutaidon kokeeseen.	oo	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe ja kurssin aikana tehtävät kurssityöt. Arvioidaan numeroin.	4. kurssin jälkeen Suositus 3. opiskeluvuosi
ÄI10 Kirjoittamisen ja kielenhuollon kertauskurssi	Kielikirja SanomaPro	e	KK SY	Kurssin aikana kerrataan keskeiset kirjoittamiseen, tyyliin ja kielenhuoltoon liittyvät asiat.	oo	Koe ja jatkuva näyttö. Arvioidaan numeroin.	Abiturienttikurssi
ÄI11 Luova kirjoittaminen			SO	Kurssin tavoitteena on herättää innostusta oppilaan omaan luovaan ilmaisuun harjoittelemalla monipuolisesti eri kirjallisuuden lajien kirjoittamista. Kurssilla tutustutaan mm. runoihin ja novelleihin kirjoittajan näkökulmasta. Kirjoitetaan harjoitelmia ja hiotaan omaa ilmaisua.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa
ÄI12 Elokvakurssi			SO	Kurssilla tutustutaan elokuvan lajityyppeihin, elokuvakerrontaan ja harjoitellaan elävän kuvan analyysia. Tutustutaan elokuvien avulla eri genreihin ja elokuvantekijöihin. Tehdään elokuva-analyseja. Harjoitellaan esimerkkien avulla elokuvatekniikan keinoja.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa
ÄI13 Kirjallisuusdiplomi			SO	Diplomia varten luetaan 20 kaunokirjallista teosta, jotka valitaan valmiista listasta seuraavasti: 6 maailmankirjallisuuden klassikkoa, 6 Suomen kirjallisuuden klassikkoa, 4 ulkomaista nykyteosta ja 4 kotimaista nykyteosta. Diplomi suoritetaan itsenäisesti lukiokurssien ulkopuolella. Kirjat luetaan äidinkielen ja kirjallisuuden opetukseen jo kuuluvien kirjojen lisäksi. Diplomia suoritetaan tekemällä luetuista kirjoista opettajan antamia pieniä suullisia tai kirjallisia tehtäviä. Diplomia voi tehdä koko lukioajan itselle sopivassa tahdissa.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa Kirjallisuusdiplomia voi suorittaa koko lukion ajan
ÄI14			SO	Kurssilla tutustutaan median käyttämiin keinoihin, harjoitellaan	io	Suoritettu (S) / hylätty	Vapaa

Mediakurssi				julkaistavaksi tarkoitettuja tekstejä ja tutustutaan toimittajan työhön. Kirjoitetaan lehtijuttuja ja harjaannutaan tekemään haastatteluja. Kurssi on koko lukuvuoden mittainen ja toteutetaan erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti.		(H)	
-------------	--	--	--	---	--	-----	--

Toinen kotimainen kieli Ruotsi RU B1	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
RUB10 ½ kurssia Lukioon valmentava kurssi	Signal SanomaPro		SO	Kurssilla kerrataan ruotsin kieliopin keskeiset rakenteet sekä vankennetaan peruskoulussa opittua sanavarastoa. Kertauskurssi peruskoulun oppimäärään.	oo	Jatkuva näyttö Suoritettu (S) /hylätty(H)	Ennen kurssia 1
RUB11 Minun ruotsini	Fokus 1 Otava	e	P	Kurssilla painotetaan opiskelutaitojen vankentamista. Syvennetään vapaamuotoisia ja tuttavallisia vuorovaikutustaitoja. Käsiteltävät aihepiirit liittyvät nuorten omiin kiinnostuksen kohteisiin.	oo	Koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys
RUB12 Hyvinvointi ja ihmissuhteet	Fokus 2 Otava	e	P	Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavia käyttäen. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista.	oo	Koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys
RUB13 Kulttuuri ja mediat	Fokus 3 Otava	e	P	Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa ja erilaisten tekstilajien tulkittamis- ja tuottamissisältöä eri medioita hyödyntäen. Tutustutaan suomenruotsalaiseen ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmioihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.	oo	Koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys
RUB14 Monenlaiset elinympäristömme	Fokus 4 Otava	e	P	Kurssilla kehitetään erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista. Aihepiireinä ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö sekä yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt, joita tarkastellaan ensisijaisesti nuorten näkökulmasta.	oo	Koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys
RUB15 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi	Fokus 5 Otava	e	P	Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia. Tutkitaan mahdollisuuksia opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön.	oo	Koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys
RUB16 Viesti ja vaikuta puhuen	Fokus 6 Otava		SY	Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeen mukaan.	oo	Koe ja jatkuva näyttö	Kurssin 4 jälkeen

RUB17 Kestävä elämäntapa	Fokus 7 Otava	e	SY	Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä ja jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväen elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Pyritään järjestämään teatterimatka.	oo	Koe ja jatkuva näyttö	Kurssin 3 jälkeen tai samanaikaisesti sen kanssa.
RUB18 Yo-kirjoituksiin valmistava kurssi	Yo-kertaus Ruotsi SanomaPro	vai n e	KK SY	Kerrataan lukion oppimäärän keskeisiä sisältöjä monipuolisten harjoitusten avulla. Vahvistetaan suullisen ja kirjallisen viestinnän taitoja.	oo	Jatkuva näyttö ja koe Suoritettu (S) / hylätty (H)	Kurssin 5 jälkeen tai samanaikaisesti sen kanssa.

Englanti EN A1	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
ENA1 Englannin kieli ja maailmani	Insights Course 1 Otava	e	P	Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita, analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita englannin opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta, englannin kieltä globaalina ilmiönä sekä kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Harjoitellaan erityisesti myös autenttisten tekstien kanssa työskentelyä. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin.	oo	Jatkuva näyttö, koe	Numerojärjestys
ENA2 Ihminen verkostoissa	Insights Course 2 Otava	e	P	Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa viestintätilanteissa. Syvennetään aktiivisen keskustelun, mielipiteen ilmaisun ja neuvottelun taitoja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation merkitystä vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kiinnitetään erityistä huomiota myös tekstien kirjoittamiseen ja muotoiluun.	oo	Jatkuva näyttö, koe	Numerojärjestys
ENA3 Kulttuuri-ilmioita	Insights Course 3 Otava	e	P	Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Harjoitellaan kirjallista ja suullista ilmaisua sekä myös kuullunymmärtämistä monipuolisesti. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, englanninkieliset mediat sekä luova toiminta.	oo	Jatkuva näyttö, koe digitaalinen portfolio	Numerojärjestys
ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma	Insights Course 4 Otava	e	P	Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta englannin kielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin	oo	Jatkuva näyttö, koe	Numerojärjestys

				erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmisoikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa.			
ENA5 Tiede ja tulevaisuus	Insights Course 5 Otava	e	P	Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista sekä englannin kielen asemaa kansainvälisenä tieteen ja teknologian kielenä. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista.	oo	Jatkuva näyttö, koe	Numerojärjestys
ENA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo	Insights Course 6 Otava	e	P	Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämäntaitona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpäiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä.	oo	Jatkuva näyttö, koe	Numerojärjestys
ENA7 Kestävä elämäntapa	Insights Course 7 Otava	e	SY	Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa englantia erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla analysoidaan tai tuotetaan eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Syvennetään myös kuullunymmärtämisen ja kirjallisen ilmaisun taitoa sekä kerrataan kieliopin keskeisiä osa-alueita ylioppilaskokeen vaatimuksen huomioon ottaen.	oo	Jatkuva näyttö, koe	Pakollisten kurssien jälkeen
ENA8 ”Viesti ja vaikuta puhuen”, suullisen kielitaidon kurssi	Insights Course 8 Otava		SY	Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.	oo	Jatkuva näyttö, suullinen koe	Pakollisten kurssien jälkeen
ENA9 Yo-tutkintoon valmentava kurssi	Abilities – englantia abiturienteille digimateriaali	e	KK SY	Harjoitellaan kaikkia kielitaidon osa-alueita yo-tutkinnon kulloinkin asettamien tavoitteiden mukaisesti. Harjoitellaan kuullunymmärtämisen taitoa ja kehitetään kirjallisen tuottamisen sekä vaikeimpien tekstien	oo	Jatkuva näyttö, preliminäärikoe	Pakollisten kurssien jälkeen

	Otava			ymmärtämisen taitoa. Varmennetaan myös kieliopin rakenteiden hyvä hallinta.			
ENA10 Kirjallisen viestinnän Kurssi	Kurssilla jaettava materiaali		SO	Kurssilla kehitetään kirjallisen viestinnän valmiuksia ja harjoitellaan kirjoitustaitoa niin yo-tutkinnon kuin arkielämän vaatimukset huomioiden. Kirjallista tuottamista harjoitellaan monipuolisesti erilaisten tehtävien ja materiaalien avulla.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	2. opiskeluvuosi
ENA12 Ystävyyskoulu-toiminta	Ei oppikirjaa		KK SY	Kurssilla vierailaan ystävyyskoulussa, vuorovuosin Virossa ja Venäjällä ja tutustutaan alueen kulttuuriin ja koulujärjestelmään. Vastavuoroisesti isännöidään myös Uudessakaupungissa vierailevia opiskelijoita ja esitellään heille kouluamme ja kotiseutuamme. Kurssiin kuuluu myös vierailuja ja kirjallisia tehtäviä liittyen kotiseudun matkailuun ja markkinointiin. Toteutus tapahtuu ryhmässä ja edellyttää opiskelijoilta aktiivisuutta ja joustavuutta. Kurssille valitaan vuosittain 10 opiskelijaa.		Suoritettu (S)	Vapaa

Saksa	SA A2	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
SAA1 Kieli ja maailmani		Unter uns 1 ja Saksan eKielioppi (jälkimmäinen koko opintojen ajan) eOppi (digikirja) Huom! Tilaus opettajan antaman linkin kautta.	P	Käsitellään opiskeluun, nuorten elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin liittyviä aiheita. Arvioidaan omia opiskelutaitoja ja osaamista kielen eri osa-alueilla. Asetetaan tavoitteita saksan opiskelulle ja pohditaan keinoja osaamisen kehittämiseksi.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAA2 Ihminen verkostoissa		Unter uns 2 ja Saksan eKielioppi (jälkimmäinen koko opintojen ajan) eOppi (digikirja)	P	Käsitellään ihmissuhteisiin ja hyvinvointiin liittyviä aiheita. Kehitetään vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia hyödyntäen. Syvennetään suullista kielitaitoa ja harjoitellaan erilaisten viestintästrategioiden käyttöä.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAA3 Kulttuuri-ilmiöitä		Unter uns 3 ja Saksan eKielioppi (jälkimmäinen koko opintojen ajan) eOppi (digikirja)	P	Tutustutaan monipuolisesti erilaisiin saksankielisiin tekstilajeihin ja harjoitellaan niiden tuottamista. Käsitellään saksankielisten maiden kulttuureihin liittyviä ilmiöitä. Vahvistetaan monilukutaitoa.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma		Unter uns 4 ja Saksan eKielioppi (jälkimmäinen koko opintojen ajan)	P	Kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys

RAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen	Escalier 1 SanomaPro		SY	- ääntäminen, intonaatio - perusvuoro vaikutus (tervehdykset, pyynnöt, kiittäminen)	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
RAB32 Matkalla maailmassa	Escalier 1 SanomaPro		SY	- puheen ymmärtäminen, puhuminen - jokapäiväiset kielenkäyttötilanteet	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
RAB33 Elämän tärkeitä asioita	Escalier 2 SanomaPro		SY	- puheen ymmärtäminen, puhuminen, kielen perusrakenteet - nuorten jokapäiväinen elämä, harrastukset	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
RAB34 Monenlaista elämää	Escalier 2 SanomaPro		SY	- yksinkertaisia kirjallisia viestintätehtäviä - kulttuurien väliset kohtaamiset	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
RAB35 Hyvinvointi ja huolenpito	Escalier 3 uusi painos SanomaPro		SY	- puheviestintää ja kirjallista ilmaisua - vuoro vaikutus ja mielipiteen ilmaiseminen - teknologian ja digitalisaation vaikutus hyvinvointiin	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
RAB36 Kulttuuri ja mediat	Escalier 3 uusi painos SanomaPro		SY	- vahvistetaan monilukutaitoa - tutustutaan kohdekielisen kielialueen kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
RAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus	Escalier 4 uusi painos SanomaPro		SY	- kielitaidon kaikki alueet - koulu, myöhempi opiskelu, työelämä ja tulevaisuuden suunnitelmat	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
RAB38 Yhteinen maapallomme	Escalier 4 uusi painos SanomaPro		SY	- kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan - luonto, erilaiset asuinympäristöt ja kestävä elämäntapa	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
RAB39 Yo-kirjoituksiin valmistava kurssi	ABI ranska Otava		SO	- kerrataan lukion oppimäärän keskeisiä sisältöjä - vahvistetaan suullisen ja kirjallisen viestinnän taitoja	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Numerojärjestys

Saksa	SA B3	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys	
SAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen		Plan D 1-2 SanomaPro		SY	Tutustutaan saksan kieleen ja sen asemaan maailmassa. Harjoitellaan vuoro vaikutusta arjen sosiaalisissa tilanteissa ja opetellaan keskeisiä viestintästrategioita ja kohteliaisuuden ilmaisukeinoja. Harjoitellaan saksan ääntämisen perusteita.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAB32 Matkalla maailmassa		Plan D 1-2 SanomaPro		SY	Kehitetään saksankielisissä maissa matkustavalle tarpeellista kielitaitoa ja harjoitellaan erilaisissa asiointitilanteissa toimimista. Jatketaan viestintästrategioiden käytön harjoittelua.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys

SAB33 Elämän tärkeitä asioita	Plan D 3 SanomaPro		SY	Harjoitellaan jokapäiväisessä elämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit liittyvät mm. ihmissuhteisiin, vapaa-aikaan ja lähiympäristöön.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAB34 Monenlaista elämää	Plan D 4 SanomaPro		SY	Kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan kulttuurienvälisen viestinnän taitoja suullisesti ja kirjallisesti.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAB35 Hyvinvointi ja huolenpito	Plan D 5 SanomaPro		SY	Harjoitellaan oman mielipiteen kertomista, kuuntelijan vuorovaikutustaitoja ja arkipäiväisistä aiheista keskustelemista. Tutustutaan esimerkiksi hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja eri elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAB36 Kulttuuri ja mediat	Plan D 6 SanomaPro		SY	Tutustutaan saksankielisten maiden kulttuuri-ilmioihin ja medioihin. Vahvistetaan monilukutaitoa.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus	Plan D 7 SanomaPro		SY	Vahvistetaan kielitaidon eri osa-alueita ja käsitellään erityisesti opiskeluun, työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin liittyviä aiheita.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAB38 Yhteinen maapallomme	Plan D 8 SanomaPro		SY	Jatketaan kielitaidon eri osa-alueiden kehittämistä. Käsitellään luontoon ja kestävään elämäntapaan liittyviä aiheita.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
SAB39 Yo-kirjoituksiin valmistava kurssi	Yo-kertaus saksa (digikirja) SanomaPro		SO	Kerrataan lukion oppimäärän keskeisiä sisältöjä monipuolisten harjoitusten avulla. Vahvistetaan suullisen ja kirjallisen viestinnän taitoja.	oo	Jatkuva näyttö ja koe Suoritettu (S) / hylätty (H)	Numerojärjestys

Venäjä	VE B3	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
VEB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen	Ponjatno! Lukion B3-venäjää 1	Otava	SY	Kurssilla keskitytään kirjaimiston, ääntämisen ja intonaation oppimiseen. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
VEB32 Matkalla maailmassa	Ponjatno! Lukion B3-venäjää 1	Otava	SY	Kurssilla harjoitellaan selviytymistä tavanomaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja asiointitilanteissa. Painotetaan suullista viestintää.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys

VEB33 Elämän tärkeitä asioita	Ponjatno! Lukion B3-venäjää 1 Otava		SY	Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään ja ihmissuhteisiin. Kirjallisen viestinnän osuus kasvaa vähitellen.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
VEB34 Monenlaista elmää	Ponjatno! Lukion B3-venäjää 1 Otava		SY	Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
VEB35 Hyvinvointi ja huolenpito	Ponjatno! Lukion B3-venäjää 2 Otava		SY	Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä ja harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
VEB36 Kulttuuri ja mediat	Ponjatno! Lukion B3-venäjää 2 FinnLectura		SY	Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai –alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ja ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
VEB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus	Ponjatno! Lukion B3-venäjää 2 Otava		SY	Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
VEB38 Yhteinen maapallomme	Ponjatno! Lukion B3-venäjää 3 Otava		SY	Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.	oo	Jatkuva näyttö ja koe	Numerojärjestys
VEB39 Yo-kirjoituksiin valmistava kurssi	Ponjatno! Lukion B3-venäjää 3 Otava		SO	Kerrataan lukion oppimäärän keskeisiä sisältöjä monipuolisten harjoitusten avulla. Vahvistetaan suullisen ja kirjallisen viestinnän taitoja.	oo	Jatkuva näyttö ja koe Arvosana / suoritettu (S) / hylätty (H)	Numerojärjestys

Matematiikka, yhteinen MAY	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
MAAY0/MABY0 ½ kurssia			SO Johdantokurssi lukion matematiikkaan.		Jatkuva näyttö, suoritettu (S) / hylätty (H)	Heti lukion alussa

Johdantokurssi lukion matematiikkaan							
MAAY1/MABY1 Luvut ja lukujonot	Yhteinen tekijä, Lukion matematiikka 1, Luvut ja lukujonot SanomaPro MAOL -taulukot Otava	e	P	Yhteisellä kurssilla kerrataan ja täydennetään reaalilukujen laskutoimituksia, prosenttilaskentaa ja funktion käsitettä. Perehdytetään lukujonoihin ja summiin sekä potenssiin ja logaritmiin. Totutellaan työtapoihin lukion matematiikan opiskelussa.		Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys, 1. opiskeluvuosi

Matematiikka, pitkä MAA	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
MAA2 Polynomifunktiot ja –yhtälöt	Tekijä, Pitkä matematiikka 2, Polynomifunktiot ja –yhtälöt SanomaPro	e	P	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat polynomifunktiot, polynomiyhtälöt ja polynomiepäyhtälöt. Kurssilla opitaan myös käyttämään teknisiä apuvälineitä polynomifunktioiden tutkimisessa sekä erilaisten sovellusongelmien ratkaisemisessa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys. 1. opiskeluvuosi
MAA3 Geometria	Tekijä, Pitkä matematiikka 3, Geometria SanomaPro	e	P	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus, sini- ja kosinilause, ympyrän ja sen osien geometria sekä kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen. Kurssilla opitaan myös käyttämään teknisiä apuvälineitä kuvioiden ja kappaleiden tutkimisessa sekä geometriaan liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys. 1. opiskeluvuosi
MAA4 Vektorit	Tekijä, Pitkä matematiikka 4, Vektorit SanomaPro	e	P	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat vektoreiden perusominaisuuden, vektoreiden yhteen- ja vähennyslasku, vektorin kertominen luvulla, koordinaatiston vektorien skalaaritulo, yhtälöryhmän ratkaiseminen sekä avaruuden suorat ja tasot. Kurssilla opitaan myös käyttämään teknisiä apuvälineitä vektoreiden tutkimisessa sekä suoriin ja tasoihin liittyvien sovellusongelmien ratkaisussa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys. 1. opiskeluvuosi
MAA5 Analyttinen geometria	Tekijä, Pitkä matematiikka 5, Analyttinen geometria SanomaPro	e	P	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat pistejoukon, suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt, itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen sekä pisteen etäisyys suorasta. Kurssilla opitaan käyttämään teknisiä apuvälineitä pistejoukon yhtälön tutkimisessa sekä yhtälöiden yhtälöryhmien, itseisarvoyhtälöiden ja epäyhtälöiden ratkaisemisessa sovellusongelmissa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys. 2. opiskeluvuosi
MAA6 Derivaatta	Tekijä, Pitkä matematiikka 6, Derivaatta SanomaPro	e	P	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat rationaaliyhtälö ja –epäyhtälö, funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta, polynomifunktion, funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen sekä polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen. Kurssilla opitaan käyttämään teknisiä apuvälineitä raja-arvon, jatkuvuuden ja derivaatan tutkimisessa ja rationaaliyhtälöiden ja –epäyhtälöiden ratkaisemisessa sekä polynomi- ja rationaalifunktion derivaatan määrittämisessä sovellusongelmissa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys. 2. opiskeluvuosi

MAA7 Trigonometriset funktiot	Tekijä, Pitkä matematiikka 7, Trigonometriset funktiot SanomaPro	e	P	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat suunnattu kulma ja radiaani, trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksineen, trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen, yhdistetyn funktion derivaatta sekä trigonometrinen funktioiden derivaatat. Kurssilla opitaan teknisiä apuvälineitä trigonometrinen funktioiden tutkimisessa ja trigonometrinen yhtälöiden ratkaisemisessa ja trigonometrinen funktioiden derivaattojen määrittämisessä sovellusongelmissa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys. 2. opiskeluvuosi
MAA8 Juuri- ja logaritmi-funktiot	Tekijä, Pitkä matematiikka 8, Juuri- ja logaritmi-funktiot SanomaPro	e	P	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat potenssien laskusäännöt, juurifunktiot ja $-yhtälöt$, eksponenttifunktio ja $-yhtälöt$, logaritmi-funktio ja $-yhtälöt$ sekä juuri-, eksponentti- ja logaritmi-funktioiden derivaatat. Kurssilla opitaan käyttämään teknisiä apuvälineitä juuri-, eksponentti- ja logaritmi-funktioiden tutkimisessa ja juuri-, eksponentti- ja logaritmiyhtälöiden ratkaisemisessa sekä juuri-, eksponentti- ja logaritmi-funktion derivaattojen määrittämisessä sovellusongelmissa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys. 2. opiskeluvuosi
MAA9 Integraalilaskenta	Tekijä, Pitkä matematiikka 9, Integraalilaskenta SanomaPro	e	P	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat integraalifunktio, alkeisfunktioiden integraalifunktio, määrätty integraali sekä pinta-alan ja tilavuuden laskeminen. Kurssilla opitaan käyttämään teknisiä apuvälineitä funktion ominaisuuksien tutkimisessa ja integraalifunktion määrittämisessä sekä määrätyn integraalin laskemisessa sovellusongelmissa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys. 2. opiskeluvuosi
MAA10 Todennäköisyys ja tilastot	Tekijä, Pitkä matematiikka 10, Todennäköisyys ja tilastot SanomaPro	e	P	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat erilaiset jakaumat ja niiden tunnusluvut sekä klassisen todennäköisyyden laskusäännöt	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys. 3. opiskeluvuosi
MAA11 Lukuteoria ja todistaminen	Tekijä, Pitkä matematiikka 11, Lukuteoria ja todistaminen SanomaPro	e	SY	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat konnektiivit ja totuusarvot, geometrinen todistaminen, suora, käänteinen ja ristiriitatodistus, induktiotodistus, kokonaislukujen jaollisuus ja jakoyhtälö, Eukleideen algoritmi, alkuluvut ja Eratostheneen seula, aritmetiikan peruslause sekä kokonaislukujen kongruenssi. Kurssilla opitaan käyttämään teknisiä apuvälineitä lukujen ominaisuuksien tutkimisessa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 2. opiskeluvuosi
MAA12 Algoritmit matematiikassa	Tekijä, Pitkä matematiikka 12, Algoritmit matematiikassa SanomaPro	e	SY	Syvennetään algoritmista ajattelua. Perehdytään yhtälöiden numeerisiin ratkaisutapoihin sekä tutkitaan muutosnopeutta ja pinta-alaa numeerisia menetelmiä käyttäen. Tutkitaan polynomien jaollisuutta ja opitaan määrittämään polynomin tekijät.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 3. opiskeluvuosi
MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi	Tekijä, Pitkä matematiikka 13, Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi	e	SY	Syvennetään ja laajennetaan differentiaali- ja integraalilaskennan teoriaa sekä käyttöä. Perehdytetään osittaisderivaattaan. Tutkitaan lukujonon raja-arvoa, sarjoja ja suppenevien sarjojen summia.	oo	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 3. opiskeluvuosi

	SanomaPro						
MAA14 Kertauskurssi	Yo-kertaus Tekijä Pitkä matematiikka SanomaPro	e	KK SY	Kerrataan pitkän matematiikan oppimäärä ja valmistaudutaan ylioppilaskokeeseen.	oo	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö Numeroarviointi	Suositus 3. opiskeluvuosi
MAA15 Täydennyskurssi			KK SY	Täydennetään ja syvennetään kursseilla MAY1, MAA2, MAA3 ja MAA4 käsiteltyjä asioita. Käsitellään sanallisia tehtäviä eri aihepiireistä. Vahvistetaan teknisten apuvälineiden käyttötaitoja matematiikan opiskelussa.	oo	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	1. opiskeluvuosi
MAA16 Talousmatematiikka	Tekijä, Lyhyt matematiikka 6, Talousmatematiikka SanomaPro	e	KK SY	Syvennetään prosenttilaskennan taitoja, käytetään matemaattisia malleja taloudellisissa tilanteissa teknisiä apuvälineitä hyödyntäen. Kurssi on yhteinen MAB6 –kurssin kanssa.	oo	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 2. opiskeluvuosi

Matematiikka, lyhyt MAB	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt	Tekijä, Lyhyt matematiikka 2, Lausekkeet ja yhtälöt SanomaPro	e	P	Kurssin aiheita ovat ensimmäisen ja toisen asteen yhtälöt, polynomifunktiot ja niiden kuvaajat sekä yhtälöparit.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys
MAB3 Geometria	Tekijä, Lyhyt matematiikka 3, Geometria SanomaPro	e	P	Kurssilla opitaan määrittämään kuvioiden ja kappaleiden pinta-aloja ja tilavuuksia. Vahvistetaan suorakulmaisen kolmion trigonometrian ja Pythagoraan lauseen käyttötaitoja.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys
MAB4 Matemaattisia malleja	Tekijä, Lyhyt matematiikka 4, Matemaattisia malleja SanomaPro	e	P	Opetellaan käyttämään lineaarista ja eksponentiaalista mallia yksinkertaisissa sovelluksissa. Ratkaistaan polynomiyhtälöitä ja opetellaan käyttämään logaritmia.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus numerojärjestys
MAB5 Tilastot ja todennäköisyys	Tekijä, Lyhyt matematiikka 5, Tilastot ja todennäköisyys SanomaPro	e	P	Tutustutaan tilastollisiin tunnuslukuihin ja niiden määrittämiseen taulukkolaskentaohjelmilla. Pehdytään todennäköisyyksien laskusääntöihin.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suosituksena numerojärjestys
MAB6 Talousmatematiikka	Tekijä, Lyhyt matematiikka 6, Talousmatematiikka SanomaPro	e	P	Syvennetään prosenttilaskennan taitoja, käytetään matemaattisia malleja taloudellisissa tilanteissa teknisiä apuvälineitä hyödyntäen. Kurssi on yhteinen kurssin uMAA16 kanssa.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suosituksena numerojärjestys
MAB7 Matemaattinen analyysi	Tekijä, Lyhyt matematiikka 7, Matemaattinen analyysi SanomaPro	e	SY	Polynomifunktioiden kulun tutkiminen graafisin ja numeerisin menetelmin. Polynomifunktion derivaatta.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suosituksena numerojärjestys
MAB8 Tilastot ja todennäköisyys II	Tekijä, Lyhyt matematiikka 8, Tilastot ja todennäköisyys II SanomaPro	e	SY	Vahvistetaan tilastojen käyttötaitoja teknisten apuvälineiden avulla. Pehdytään normaalijakaumaan.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suosituksena numerojärjestys
MAB9 Lyhyen matematiikan kertaus	Yo-kertaus Tekijä Lyhyt matematiikka SanomaPro		SO	Kerrataan lyhyen matematiikan kurssien sisällöt. Valmistaudutaan ylioppilaskokeeseen.	oo	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Viimeinen kurssi ennen kirjoituksia
MAB10 Täydennyskurssi	Kurssien MABY1, MAB2-MAB6 oppikirjat		KK SY	Täydennetään ja syvennetään aiemmillä matematiikan kursseilla käsitellyjä asioita. Vahvistetaan teknisten apuvälineiden käyttötaitoja matematiikan opiskelussa.	oo	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 2. opiskeluvuosi

--	--	--	--	--	--	--	--

Biologia	BI	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
BI1 Elämä ja evoluutio		BIOS 1 Elämä ja evoluutio SanomaPro	e	P	Biologia tieteenä (elämän ominaisuudet, perusedellytykset, organisaatiotasot), solu elämän perusyksikkönä (elämän syntyvaiheet, solujen rakenne ja energiatalous, DNA ja geenien ilmeneminen), eliön elinkaari (lisääntyminen, muuntelu, kasvu ja kuolema) ja evoluutio (luonnonvalinta ja sopeutuminen, lajien syntyminen ja häviäminen sekä eliökunnan sukupuu). Biologian kokeellisuuteen liittyvä pienimuotoinen tutkimus tai projekti.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	1. kurssi
BI2 Ekologia ja ympäristö		BIOS 2 Ekologia ja ympäristö SanomaPro	e	P	Ekologian perusteet, ympäristöongelmien syitä ja ratkaisumahdollisuuksia, kestävä tulevaisuus, ekologiaa tai ympäristön tilaa koskeva tutkimus tai ympäristön kehittämisprojekti.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	1. kurssin jälkeen
BI3 Solu ja perinnöllisyys		BIOS 3 Solu ja Perinnöllisyys SanomaPro	e	SY	Solu tutkimuskohteena, solujen rakenne ja lisääntyminen, periytymisen perusteet, solubiologinen tutkimus laboratoriossa tai sähköisten aineistojen avulla.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	1. kurssin jälkeen
BI4 Ihmisen biologia		BIOS 4 Ihmisen biologia SanomaPro		SY	Kurssilla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen sekä perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveyteen. Kurssilla tarkastellaan ihmiselimistön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	1. kurssin jälkeen
BI5 Biologian sovellukset		BIOS 5 Biologian sovellukset SanomaPro	e	SY	Bioteknologian, mikrobiologian ja geeniteknologian sovellukset ja merkitys. Kasvi- ja eläinjalostus. Biologian sovellusalaan liittyvä koe tai tutkimus. Kurssi toteutetaan yhteistyössä Turun yliopiston perinnöllisyystieteen laitoksen kanssa siten, että laboratoriotyöt tehdään yliopiston genetiikan laitoksella. Kurssilla tehtävien yliopistovierailujen vuoksi kerätään pieni kurssimaksu.	oo	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	BI3:n jälkeen
BI6 Meribiologian kurssi				SO	Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelija mereen kohdistuvaan biologiseen tutkimukseen, meren eliömaailmaan, meriveden ominaisuuksiin ja niissä todettaviin muutoksiin sekä meren taloudelliseen hyväksikäyttöön. Kurssi suoritetaan viikonloppukurssina ja toteutetaan yhteistyössä Turun yliopiston kanssa. Kurssi painottuu vesibiologiaan. Opiskelijat maksavat osan kurssiin liittyvistä kuluista.	oo	Aktiivinen osallistuminen tutkimustöihin ja oma kirjallinen esitys (kurssin aikana) jostakin mereen liittyvästä aiheesta. Numeroarviointi tai suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa

BI7 Biologian kertauskurssi	YO-kertaus biologia (digikirja) SanomaPro	e	SO	Kurssilla kerrataan lukion biologian oppimäärää sekä harjoitellaan ylioppilaskirjoituksiin.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Abiturienttivuonna
BI8 Kotiseudun eliömaailma			SO	Opiskelija kerää kotiseutunsa luonnonvaraisista kasveista herbaarion /digikuvaston tai tekee digikuvaston kotiseudun eläimistä. Kurssi suoritetaan pääasiassa itsenäisesti kesällä. Ohjeet opettajalta.	io	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa

Maantiede	GE	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys	
GE1 Maailma muutoksessa		GEOS 1 Maailma muutoksessa SanomaPro	e	P	Maantiede tieteenalana. Luonnon järjestelmään, luonnonvaroihin sekä ympäristöön ja ihmiskuntaan liittyvät globaalit riskialueet, riskien hallinta, niihin varautuminen ja sopeutuminen (mm. pakolaisuus, nälkä, eriarvoisuus, ilmastonmuutos, alueiden mahdollisuudet).	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	1. kurssi
GE2 Sininen planeetta		GEOS 2 Sininen planeetta SanomaPro	e	SY	Maantieteellinen ajattelu, planetaariset liikkeet ja niistä johtuvat ilmiöt, ilmakehä ja vesikehä sekä vyöhykkeisyys, maapallon rakenne ja muuttuvat pinnanmuodot, luonnonmaantieteellisen tiedon käyttö yhteiskunnassa ja arkielämässä.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	1. kurssin jälkeen
GE3 Yhteinen maailma		GEOS 3 Yhteinen maailma SanomaPro	e	SY	Maantieteellinen ajattelu, väestö ja asutus, alkutuotanto ja ympäristö, teollisuus ja energia, palvelut, liikkuminen ja vuorovaikutus, ihmistoiminnan alueellinen rakenne, ihmismaantieteellisen tiedon käyttö yhteiskunnassa ja arkielämässä.	oo /io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	1. kurssin jälkeen
GE4 Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta		GEOS 4 Geomedia tutki, osallistu ja vaikuta SanomaPro	e	SY	Kurssi perehdyttää aiemmilla kursseilla hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia kurssilla ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa.	oo /io	Kirjallinen koe, jatkuva näyttö sekä ohjatusti laadittu pienehkö tutkielma tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttaminen	1. kurssin jälkeen
GE5 Maantieteen kertauskurssi		GE 1-4 Kertauskurssi (LOPS 2016) Studeo	e	SO	Kurssilla kerrataan lukion maantieteen oppimäärää sekä harjoitellaan ylioppilaskirjoituksiin.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Abiturienttivuonna

Fysiikka	FY	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
FY1 Fysiikka luonnon- tieteenä		Materiaali jaetaan tunneilla. Lisäksi http://nspire.fi/fy1/	e	P	Kurssilla pohditaan fysiikan merkitystä yhteiskunnassa, analysoidaan mittaustuloksia teknisiä apuvälineitä apuna käyttäen ja tutustutaan perusvuorovaikutuksiin, voimiin sekä liikeilmiöihin.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys 1. opiskeluvuosi
FY2 Lämpö		Fysiikka 2 (LOPS 2016) SanomaPro	e	SY	Kurssilla käsitellään energiaa eri muodoissa, perehdytään energian tuotantoon ja tutkitaan aineen lämpölaajenemista.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys 1. opiskeluvuosi
FY3 Sähkö		Fysiikka 3 (LOPS 2016) SanomaPro	e	SY	Tutustutaan jännitteen ja virran mittaamiseen yksinkertaisissa tasavirtapiireissä. Opiskellaan tasavirtapiirin laskennallista hallintaa. Komponenteista käsitellyssä ovat vastus, kondensaattori, diodi ja LED.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys 1. opiskeluvuosi
FY4 Voima ja liike		Fysiikka 4 (LOPS 2016) SanomaPro	e	SY	Perehdytään voimiin ja dynamiikan peruslakiin liikeyhtälöissä, tasaiseen ja tasaisesti kiihtyvään liikkeeseen sekä voiman momenttiin. Säilymislaeista opiskellaan mekaanisen energian ja liikemäärän säilymislaite.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys 2. opiskeluvuosi
FY5 Jaksollinen liike ja aallot		Fysiikka 5 (LOPS 2016) SanomaPro	e	SY	Tutkitaan aaltoilmiöitä: mekaaninen värähtely ja ääni. Opiskellaan ympyräliikettä ja gravitaatiovoiman alaista liikettä.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys 2. opiskeluvuosi
FY6 Sähkömagnetismi		Fysiikka 6 (LOPS 2016) SanomaPro	e	SY	Perehdytään magnetismiin ja sähkömagneettiseen induktioon. Tutkitaan valon käyttäytymistä.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys 2. opiskeluvuosi
FY7 Aine ja säteily		Fysiikka 7 (LOPS 2016) SanomaPro	e	SY	Kosmologiaa, kvantittumista, dualismia, ydinreaktioita ja radioaktiivisuutta.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys 3. opiskeluvuosi
FY8 Fysiikan kokonaiskuva			e	KK SY	Tutkitaan vaihtovirtapiirejä, syvennetään osaamista sähköisten välineiden käyttämisessä.	oo	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Numerojärjestys 3. opiskeluvuosi

FY9 Fysiikan työkurssi			SO	Täydennetään kursseilla opittua teoriaa erilaisin oppilastöin ja tutustutaan fysiikan käyttöön ja sovelluksiin.	oo	Aktiivinen osallistuminen Suoritettu (S) / hylätty(H).	Suositus 2. opiskeluvuosi
FY10 Fysiikan kertaus			SO	Valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin.	oo	Kirjallinen koe	Juuri ennen abikevään kirjoituksia
FY11 Tähtitiede			SO	Kurssilla perehdytään tähtitieteen eri osa-alueisiin. Käydään läpi aurinkokuntaamme, galakseja ja tähtiä sekä maailmankaikkeuden kehitystä. Lisäksi kurssilla tutkitaan ja analysoidaan satelliittien ottamia kuvia galakseista ja tähdistä eri tietokoneohjelmien avulla. Sään salliessa tehdään myös tähtiretki.	oo	Aktiivisuus, jatkuva näyttö Suoritettu (S) / hylätty (H)	Suositus 1. tai 2. opiskeluvuosi, kurssin FY1 jälkeen

Kemia	KE	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
KE1 Kemiaa kaikkialla	Mooli 1 Kemiaa kaikkialla Otava	e	P		Kurssilla perehdytään mm. atomin rakenteeseen, jaksolliseen järjestelmään sekä aineiden erotusmenetelmiin. Opitaan selittämään aineiden ominaisuuksia aineen rakenteen, kemiallisten sidosten ja poolisuuden avulla. Pohditaan kemian merkitystä nykyaikana, jatko-opinnoissa ja työelämässä.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 1. opiskeluvuosi ja numerojärjestys
KE2 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa	Mooli 2 Ihmisen ja elinympäristön kemia Otava	e	SY		Kurssilla perehdytään mm. orgaanisten yhdisteiden, rakenteiden mallintamiseen, avaruusrakenteeseen, isomeriaan sekä yhdisteiden ominaisuuksien selittämiseen rakenteiden avulla. Opitaan suureet ainemäärä ja konsentraatio. Pohditaan kemian merkitystä hyvinvoinnin ja terveyden kannalta.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 1. opiskeluvuosi ja numerojärjestys
KE3 Reaktiot ja energia	Mooli 3 Reaktiot ja energia Otava	e	SY		Kurssilla perehdytään mm. kemiallisen reaktion symboliseen ilmaisuun ja tasapainottamiseen, epäorgaanisten ja orgaanisten yhdisteiden reaktioihin sekä niiden sovelluksiin. Opitaan aineen häviämättömyys sekä energian häviämättömyys kemiallisessa reaktiossa, sidosenergia ja Hessin laki. Pohditaan kemian merkitystä energiaratkaisujen ja ympäristön kannalta.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 2. opiskeluvuosi ja numerojärjestys
KE4 Materiaalit ja teknologia	Mooli 4 Materiaalit ja teknologia Otava	e	SY		Kurssilla perehdytään mm. metallien ja polymeerien ominaisuuksiin, käyttöön ja elinkaareen, atomin ulkoelektronirakenteeseen ja jaksolliseen järjestelmään alkuaineiden jaksollisten ominaisuuksien selittäjänä sekä hapetuslukuun ja hapetus-pelkistysreaktioihin. Opitaan sähkökemian keskeiset periaatteet ja kemiallisten reaktioiden laskennallinen soveltaminen. Pohditaan kemian merkitystä teknologiassa ja yhteiskunnassa.	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 2. opiskeluvuosi ja numerojärjestys
KE5 Reaktiot ja tasapaino	Mooli 5 Reaktiot ja tasapaino Otava	e	SY		Kurssilla perehdytään kemiallisen reaktion nopeuteen ja siihen vaikuttaviin tekijöihin sekä kemialliseen tasapainoon. Opitaan käyttämään ja soveltamaan reaktioiden ja kemiallisen tasapainon käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja	oo / io	Kirjallinen koe ja jatkuva näyttö	Suositus 3. opiskeluvuosi ja numerojärjestys

				teknologian ilmiöissä. Pohditaan kemian merkitystä kestävän tulevaisuuden rakentamisessa.			
KE6 Kemian työkurssi			SO	Kurssin tavoitteena on soveltaa kemian teoriaa käytännön laboratoriotyöskentelyssä. Perehdytään työskentelyyn suunnittelemalla ja toteuttamalla keskeisiä kemian harjoitustöitä sekä laatimalla niistä työselostuksia. Kurssin aikana voidaan tehdä myös vierailuja yrityksiin tai korkeakouluasteen laboratorioihin.	oo	Aktiivinen osallistuminen ja annettujen tehtävien tekeminen Suoritettu (S) / hylätty (H)	KE2 suoritettu
KE7 Ympäristö- ja ravintokemia			SO	Kurssin tavoitteena on laajentaa opiskelijan tietoja ympäristön ja ravinnon kemiasta, molekyyli- ja eläinlääkännestä sekä käyttö- ja jäteveden puhdistuksesta. Kurssin aikana voidaan tehdä myös vierailuja yrityksiin tai korkeakouluasteen laboratorioihin.	oo	Aktiivinen osallistuminen ja annettujen tehtävien tekeminen Suoritettu (S) / hylätty (H)	KE2 suoritettu
KE8 Kemian kertauskurssi	Mooli Kertaus Otava	e	SO	Kerrataan ja syvennetään aiemmillä kemian kursseilla saavutettuja kemian tietoja ja laskutaitoja. Perehdytään vanhoihin ylioppilastehtäviin kemian yo-koetta ja jatko-opintoja mm. luonnontieteellisiä, teknisiä ja lääketieteen aloja ajatellen.	oo	Aktiivinen osallistuminen, Kirjallinen koe sovittaessa Suoritettu (S) / hylätty (H)	Suositus 3. opiskeluvuosi syventävien jälkeen

Uskonto	UE	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
UE1 Uskonto ilmiönä		Uskonto ilmiönä Studeo	e	P	Kurssin tavoitteena on ymmärtää katsomusten luonnetta ja sisäistä moninaisuutta tutkimuksen ja kulttuurimerkityksen kautta. Erityistarkastelussa ovat juutalaisuus, kristinusko ja islam.	oo / io	Kirjallinen/digitaalinen koe, kurssitehtävät. Suositus: ennen kurssia uUE3
UE2 Maailmanlaajuinen kristinusko		Maailmanlaajuinen kristinusko Studeo	e	P	Kurssin sisältö keskittyy kristinuskon kehitykseen, nykytilaan ja vaikutuksiin eri puolilla maailmaa.	oo / io	Kirjallinen/digitaalinen koe, tuntiaktiivisuus tai/ja muu arviointi UE1 tulee suorittaa ennen muita uskonnon kursseja. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.
UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä		UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä LOPS 2016 Studeo	e	SY	Kurssilla keskitytään idän uskontoihin (hindulaisuus, buddhalaisuus, Kiinan ja Japanin uskonnot sekä niistä syntyneet uudet liikkeet) ja niihin liittyvään kulttuuriin monipuolisesti.	oo / io	Kirjallinen koe, tuntiaktiivisuus tai/ja muu arviointi UE1 tulee suorittaa ennen muita uskonnon kursseja. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.
UE4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa		UE4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa LOPS2016 Studeo	e	SY	Suomalaisen uskonnollisuuden kirjo sekä suomalainen tapakulttuuri.	oo / io	Kirjallinen koe, tuntiaktiivisuus tai/ja muu arviointi UE1 tulee suorittaa ennen muita uskonnon kursseja. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.
UE5 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa		UE5 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa (LOPS 2016)	e	SY	Kurssilla tutustutaan uskontojen tutkimukseen sekä symboliikkaan ja uskonnolliseen taiteeseen ja sen yhteyksiin uskontojen oppiin ja rituaaleihin.	oo /io	Tuntiaktiivisuus, kirjallinen koe, muu arviointi kurssin alussa sovittavalla tavalla UE1 tulee suorittaa ennen muita uskonnon kursseja. Muuten

	Studeo						suoritusjärjestys on vapaa.
UE6 Uskonnot ja media	Uskonnot ja media Studeo	e	SY	Kurssilla tutustutaan ajankohtaisiin teemoihin, joissa uskonnot ja niiden vaikutukset näkyvät eri medioissa sekä harjoitetaan median arviointia ja analyysia sekä mediasisällön tuottamista.	oo /io	Tuntiaktiivisuus, kirjallinen koe, muu arviointi kurssin alussa sovittavalla tavalla	UE1 tulee suorittaa ennen muita uskonnon kursseja. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.
UE7 Uskonnon kirjoittajan kurssi	Aikaisemmat kurssikirjat	e	SO	Kertauskurssi	oo /io	Tehtävät ja loppukoe (preliminäärikoe)	UE1 tulee suorittaa ennen muita uskonnon kursseja. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.

Elämäkatsomus-tieto ET	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
ET1 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu	ET1 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu Studeo	e	P	Kurssilla tutustutaan erilaisiin maailmankuviin ja katsomukselliseen ajatteluun ja kriittisen ajattelun työkaluihin.	io/ oo	Kirjallinen / sähköinen koe (vaatii sähköisen oppikirjan) ja kurssitehtävät	Vapaa
ET2 Maailmankuva	ET2 Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä Studeo	e	P	Kurssilla pohditaan eettisiä ja identiteettiin liittyviä kysymyksiä hyvän elämän näkökulmasta.	io/ oo	Kirjallinen koe ja kurssitehtävät	Vapaa
ET3 Yksilö ja yhteisö	ET3 Yksilö ja yhteisö Studeo	e	SY	Kurssilla pohditaan yksilöä, yhteisöllisyyttä, yhteiskuntaa ja ihmisten välistä vuorovaikutusta. Kurssilla perehdytään oikeudenmukaisuuden, ihmisoikeuksien ja demokratian toteuttamiseen.	io/ oo	Kirjallinen koe ja kurssitehtävät	Vapaa
ET4 Kulttuurit katsomuksen muovaajina	ET4 Kulttuurit katsomusten muovaajina (LOPS 2016) Studeo		SY	Kurssilla perehdytään kulttuuriperintöön hyvän elämän lähtökohtana ja hyvän elämän mittana sekä toisaalta jatkuvasti kehittyvänä ja muuttuvana ilmiönä. Kurssilla perehdytään sekä maailman että suomalaisen nyky-yhteiskunnan monikulttuurisuuteen ja yhdenvertaisuuteen.	io/ oo	Kirjallinen koe ja kurssitehtävät	Vapaa

ET5 Maailman selittäminen katsomusperinteissä	ET5 Katsomusten maailma Studeo	e	SY	Kurssilla pohditaan erilaisia tapoja selittää maailmaa myyttisissä, uskonnollisissa ja katsomuksellisissa perinteissä. Kurssilla perehdytään erilaisten katsomusten syntyyn, historiaan ja tutkimiseen sekä uskontokritiikkiin.	io/ oo	Kirjallinen koe ja kurssitehtävät	Vapaa
ET6 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus	ET6 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus Studeo	e	SY	Kurssilla muodostetaan kokonaiskuva ihmiskunnan kehityksestä ja tulevaisuudesta sekä ihmisyden muutoksesta. Aiheina ovat mm. tulevaisuudentutkimus ja teknologian vaikutukset maailmankuvan kehittymiseen.	io/ oo	Kirjallinen koe ja kurssitehtävät	Vapaa

Filosofia FI	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun	FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun Studeo	e	P	Kurssilla tutustutaan sekä filosofiaan ja sen erityisluonteeseen että yleisemmin taitavaan ja kriittiseen sekä tieteelliseen ajatteluun ja niihin liittyviin ajattelun työkaluihin.	oo /io	Sähköinen koe ja kurssitehtävät	FI1 on suositeltavaa suorittaa ennen syventäviä kursseja
FI2 Etiikka	Etiikka (LOPS 2016) Studeo	e	P	Tavoitteena on perehtyä filosofisen etiikan tärkeimpiin ongelmiin, käsitteisiin ja teorioihin, osata arvioida elämää ja toimintaa moraalisisista näkökulmista sekä perustella arvioitaan etiikan käsittein. Pyritään jäsentämään omia moraalisia ratkaisuja sekä oppimaan kriittisyyttä ja suvaitsevuuutta itseä ja toisia kohtaan sekä parantaa perustelemisen taitoja.	oo /io	Sähköinen koe ja kurssitehtävät	FI1 tulee suorittaa ennen muita filosofian kursseja. Muutoin suoritusjärjestys on vapaa.

FI3 Yhteiskuntafilosofia	Yhteiskuntafilosofia (LOPS 2016) Studeo	e	SY	Kurssilla perehdytään yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin. Opitaan hahmottamaan yhteiskunnan luonnetta ja sen keskeisten instituutioiden toimintaa. Arvioidaan yhteiskunnallisen järjestyksen oikeutusta ja jäsenetään yhteiskunnan ja yksilön suhdetta sekä yhteiskunnallista ja poliittista toimintaa.	oo /io	Kirjallinen koe, tuntiaktiivisuus tai/ja muu arviointi	FI1 tulee suorittaa ennen muita filosofian kursseja. Muutoin suoritusjärjestys on vapaa.
FI4 Tieto, tiede ja todellisuus	FI4 Tieto, tiede ja todellisuus (LOPS 2016) Studeo		SY	Kurssilla perehdytään ontologiaan, tietoteoriaan sekä tieteenfilosofiaan.	oo /io	Kirjallinen koe, tuntiaktiivisuus tai/ja muu arviointi	FI1 tulee suorittaa ennen muita filosofian kursseja. Muutoin suoritusjärjestys on vapaa.

Historia	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
HI1 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa	Kaikkien aikojen historia 1 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa Edita	e	P	Kurssi tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta eurooppalaisessa ja globaalissa kulttuuriympäristössä. Opetuksen näkökulma on nykyisyyden selittämisessä sekä historiallisten ilmiöiden pitkän aikavälin tarkastelussa. Kurssilla tutustutaan yhteiskunnallistaloudellisten rakenteiden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanviljelyksen alusta nykyaikaan. Kurssilla harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähdeaineiston hyödyntämistä.	oo /io	Aktiivisuus tunnilla, kirjallinen koe	1. opiskeluvuosi
HI2 Kansainväliset suhteet	Kaikkien aikojen historia 2	e	P	Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä ja valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään. Kurssilla	oo /io	Aktiivisuus tunnilla, kirjallinen koe	1. opiskeluvuosi

	Kansainväliset suhteet Edita			analysoidaan kansainvälistä politiikkaa erilaisten taloudellisten ja ideologisten mallien näkökulmista. Keskeisiä teemoja ovat kilpailun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu. Kurssilla syvennetään tiedon hakemisen, analysoinnin ja tuottamisen taitoja sekä perehdytetään kansainvälisiin suhteisiin liittyvien erityyppisten lähteiden tulkintaan ja arviointiin.			
HI3 Itsenäisen Suomen historia	Kaikkien aikojen historia 3 Itsenäisen Suomen historia Edita	e	P	Kurssin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajan loppupuolelta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutokseen liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Kurssilla perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historian tiedon käyttöön.	oo /io	Aktiivisuus tunnilla, kirjallinen koe	2. opiskeluvuosi
HI4 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys	Kaikkien aikojen historia 4 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys Edita	e	SY	Kurssi tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Kurssilla perehdytään kulttuuriperintöön, taiteeseen ja tieteeseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa. Tarkastelun kohteena on eurooppalainen ihminen, yksilön ja yhteiskunnan suhde, sukupuoli ja arkielämä.	oo /io	Aktiivisuus tunnilla, kirjallinen koe	2. opiskeluvuosi
HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi	Historia 5 Ruotsin itämaasta Suomeksi Edita	e	SY	Kurssi tarkastelee Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa autonomian ajalle asti. Kurssilla perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa. Kurssilla syvennyttään erityisesti lähiympäristön historian lähteisiin ja erilaisiin tutkimusmenetelmiin.	oo /io	Aktiivisuus tunnilla, kirjallinen koe	2. opiskeluvuosi
HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat	Kaikkien aikojen historia 6 Maailman kulttuurit kohtaavat Edita	e	SY	Kurssilla perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuurieroja koskevan ajattelun muutokseen sekä tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien rakenteen muuttuessa. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisena käsitteenä.	oo / io	Aktiivisuus tunnilla, kirjallinen koe	2. opiskeluvuosi

				Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina.			
HI7 Historian kertauskurssi	Historian pakollisten kurssien kirjat		SO	Kurssin tarkoituksena on kerrata historian aihekokonaisuuksia ja valmentaa opiskelijoita ylioppilaskirjoituksia varten. Tavoitteena on, että opiskelija saa monipuoliset valmiudet vastata ylioppilaskirjoituksissa sekä perinteisiin essee-kysymyksiin että dokumentti-, kartta-, kuva-, ja tilastotehtäviin.	oo	Aktiivisuus tunneilla ja tehtävien ratkaiseminen Suoritettu (S) / hylätty (H)	3. opiskeluvuosi
HI8 Maailmanpolitiikka tänään			SO	Kurssilla käsitellään maailmanpolitiikan keskeisiä kysymyksiä. Käsiteltävät teemat poimitaan ajankohtaisista kansainvälisen politiikan tapahtumista, joiden taustoihin pureudutaan erilaisten töiden ja opetuksen kautta. Kurssi täydentää hyvin kansainvälisten suhteiden HI2 kurssia. Arvioinnin perusteena toimivat opiskelijan kurssin aikana tekemät työt, joita voivat olla blogi, yksittäinen tutkielma, portfolio tietystä teemasta, esitelmä tai muut kurssin alussa sovitut työvaihtoehdot.	oo	Aktiivisuus tunneilla ja sovittujen tehtävien suorittaminen Suoritettu (S) / hylätty (H)	Edellyttää historian 1. ja 2. kurssien suorittamista
HI9 Eurooppalainen historia -Matkakurssi			SO	Kurssi toteutetaan noin viikon mittaisena matkana eurooppalaiseen historialliseen kohteeseen. Kurssin pääpaino on selkeästi historiassa, mutta yhteistyömahdollisuuksia myös muiden oppiaineiden kanssa kartoitetaan. Kurssin suorittaminen edellyttää myös blogin sekä tutkielman tekemistä kohteeseen ja sen historiaan liittyen. Opiskelijat vastaavat itse kurssin kustannuksista.		Blogi ja tutkielma Suoritettu (S) / hylätty (H)	

Yhteiskuntaoppi YH	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
YH1 Suomalainen yhteiskunta	FORUM 1 Suomalainen yhteiskunta Otava	e	P	Kurssi perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Kurssi keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.	oo /io	Aktiivisuus tunnilla, kirjallinen koe	2. opiskeluvuosi

YH2 Taloustieto	FORUM 2 Taloustieto Otava	e	P	Taloustieteisiin pohjautuva kurssi johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Kurssilla perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta.	oo /io	Aktiivisuus tunnilla, kirjallinen koe	2. opiskeluvuosi
YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma	FORUM 3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma Otava	e	P	Kurssi perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Kurssi aikana opitaan seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia. Se kannustaa osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun. Kurssin toteuttamisessa painotetaan tutkivaa oppimista, jossa hyödynnetään mediaa ja muita monipuolisia informaatiolähteitä	oo	Aktiivisuus tunnilla, kirjallinen koe	3. opiskeluvuosi
YH4 Kansalaisen lakitieto	Jokaisen oikeustieto SanomaPro	e	SY	Kurssilla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen.	oo	Aktiivisuus tunnilla, oikeudellisten tehtävien ratkaiseminen, kirjallinen koe	3. opiskeluvuosi
YH5 Yhteiskuntaopin kertauskurssi	Yhteiskuntaopin pakollisten kurssien kirjat		SO	Kurssin tarkoituksena on kerrata yhteiskuntaopin aihekokonaisuuksia ja valmentaa opiskelijoita ylioppilaskirjoituksia varten. Tavoitteena on, että opiskelija saa monipuoliset valmiudet vastata ylioppilaskirjoituksissa sekä perinteisiin essee-kysymyksiin että dokumentti-, kuva- ja tilastotehtäviin.	oo	Aktiivisuus tunneilla ja tehtävien ratkaiseminen Suoritettu (S) / hylätty (H)	3. opiskeluvuosi

Psykologia	PS	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
PS1 Psykykinen toiminta ja oppiminen	PS1 Psykykinen toiminta ja oppiminen	Studeo	e	P	Tutustutaan psykologiaan tieteenä, ihmisen toimintaan vaikuttaviin tekijöihin ja niiden tutkimuksen perusteisiin sekä oppimisen psykologiaan.	oo /io	Koe ja kurssitehtävät. Sähköinen koe, vaatii e-oppikirjan käyttöä	Suositus: suoritetaan ensimmäiseksi

PS2 Ihmisen psyykkinen kehitys	Kehittyvä ihminen Studeo	e	SY	Kurssilla tutustutaan yksilön psyykkiseen kehitykseen elämänkaaren ja psykologisten teorioiden ja tutkimuksen valossa.	oo /io	Kurssitehtävät ja koe. Sähköinen koe, vaatii e-oppikirjan käyttöä	PS1 tulee suorittaa ennen muita psykologian kursseja. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.
PS3 Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet	Tietoa käsittelevä ihminen (LOPS 2016) Studeo	e	SY	Tutustutaan kognitiivisten perusprosessien kuten tarkkaavaisuuden, havaitsemisen ja muistin toiminnan periaatteisiin. Pyritään ymmärtämään vireystilan säätelyä ja sen merkitystä ihmisen hyvinvoinnin kannalta sekä hermoston perusrakenteen ja toiminnan periaatteita ja yhteyttä kognitiivisiin perustoimintoihin.	oo /io	Kirjallinen koe, tuntiaktiivisuus tai/ja muu arviointi	PS1 tulee suorittaa ennen muita psykologian kursseja. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.
PS4 Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys	Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys (LOPS 2016) Studeo	e	SY	Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat mielenterveys ja sen edistäminen, tunteet ja niiden säätely sekä psyykkiseen hyvinvointiin liittyvät tekijät kuten uni, stressi ja traumat.	oo /io	Kirjallinen koe, tuntiaktiivisuus tai/ja muu arviointi	PS1 tulee suorittaa ennen muita psykologian kursseja. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.
PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen	PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (LOPS 2016) Studeo	e	SY	Kurssilla opitaan persoonallisuuspsykologian ja sosiaalipsykologian keskeisiä käsitteitä, teorioita sekä tutkimus- ja lähestymistapoja ihmisen toiminnan selittämisen kannalta. Tavoitteena on saavuttaa monipuolinen psykologinen käsitys siitä, miksi ihmiset toimivat eri tilanteissa eri tavoin.	oo /io	Kirjallinen koe, tuntiaktiivisuus tai/ja muu arviointi	PS1 tulee suorittaa ennen muita psykologian kursseja. Muuten suoritusjärjestys on vapaa.
PS6 Psykologinen ajattelu ja tutkimus – valmistaudun kirjoituksiin	PS1-5 Psykologian kertauskirja Studeo	e	SY	Kurssilla perehdytään psykologisen selittämisen luonteeseen ja valmistaudutaan psykologian reaalkokeeseen	oo /io	Kurssin harjoitukset ja loppukoe (sähköinen preliminäärikoe)	Suosittelaa viimeiseksi psykologian kurssiksi

Musiikki	MU	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
MU1 Musiikki ja minä			P	Kurssilla kehitetään opiskelijan oikeaa hengitys- ja äänenkäyttökäytäntöä sekä syvennetään bändisoittimien soittotaitoja.	oo	Aktiivisuus, innokkuus, osallistuminen, kirjalli-	Suosittelaa suoritettavaksi ennen muita

			Pienien improvisointi- ja sävellystehtävien avulla pyritään käyttämään eri soittimia musiikillisen ajattelun ja ilmaisun välineenä. Syvennetään musiikin peruskäsitteiden ja tyylien tuntemusta. Harjoitellaan yhteissoittoa, bändissä toimimista sekä esiintymistä. (myös poistettu tekstiä)		set tehtävät sekä koe Arvosana	kursseja
MU2 Moniääninen Suomi		P	Kurssilla tutustutaan monipuolisia työtapoja käyttäen suomalaiseen musiikkiin, huomioiden populäärimusiikin eri genret samoin kuin taidemusiikki sekä perinnemusiikki ja vähemmistöjen musiikkikulttuurit. Musisoitaessa kiinnitetään huomiota opiskelijan taiteellisen ilmaisun sekä kuuntelu- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen.	oo	Aktiivisuus, ennakkoluulottomuus, tiedoissa ja taidoissa tapahtunut kehitys sekä tutkielma/koe/esitelmä Arvosana	Vapaa
MU3 Ovet auki musiikille		SY	Tutustutaan löytöretken tavoin vieraisiin musiikkikulttuureihin emäl- lä ”matka” alkukantaisiin heimoyhdyskuntiin rakentamalla itse alkukantainen soitin, tekemällä heimosävellys sekä kirjallinen ”tutkielma” soittimesta ja heimosävellyksestä. Kurssilla tutustutaan ryhmän valitsemiin vieraisiin musiikkikulttuureihin.	oo /io	Soitin, heimosävellys, niihin liittyvä tutkielma, koe/tutkielma/esitelmä Arvosana	Vapaa
MU4 Musiikki viestii ja vaikuttaa Tarjotaan 2021-2022		SY	Kurssilla tutkitaan musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen sekä tutustutaan musiikin käyttötapoihin esimerkiksi elokuvissa, näyttämöteoksissa tai joukkoviestimissä ja verkkoympäristöissä. Kurssilla valmistetaan pienimuotoinen työ, jossa teksti, kuva tai liike tai kaikki nämä yhdessä liittyvät musiikkiin. Kaikki työn osat voivat olla itse tehtyjä tai työssä voi käyttää myös jo valmiita osia ja yhdistää ne toisiinsa. Kurssin voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina. Työt voidaan esittää pienimuotoisissa konsertti-tapahtumissa. (Kurssia voi käyttää materiaalina lukiodiplomiin)	oo /io	Aktiivisuus, osallistuminen, kurssityö sekä siihen liittyvä kirjallinen osio oman työn tekovaiheista ja eri taiteenalojen yhteenliittämisperusteista siinä Arvosana	Vapaa
MU5 Musiikkiprojekti Ei tarjota 2021-2022		SY	Kurssilla valmistetaan pienimuotoinen konserttiohjelma opiskelijoiden valitsemista kappaleista. (Kurssia voi käyttää materiaalina lukiodiplomiin)	oo	Opiskelijan taidot ja niissä tapahtunut kehitys sekä osallistumisen aktiivisuus Arvosana	Vapaa
MU6 Kuorolaulu Tarjotaan 2021-2022		SO	Tutustutaan oikeaan hengitystekniikkaan sekä äänen terveeseen ja luontevaan käyttöön. Harjoitellaan 2-4 -äänisiä erityylisiä lauluja. Valmistetaan lauluohjelmistoa eri tilaisuuksiin sekä mahdolliseen omaan pienimuotoiseen konserttiin muiden musiikin ryhmien kanssa. (Kurssia voi käyttää materiaalina lukiodiplomiin)	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa

MU8 Musiikin kuuntelun kurssi Tarjotaan 2021-2022			SO Pohditaan intensiivisesti mm. seuraavia kysymyksiä: Minkälaista musiikkia kuuntelen ja miksi? Vaikuttaako musiikki mielialaani? Mitä kuuntelen musiikissa? Miten kuuntelen musiikkia? Mikä on musiikin kuuntelun merkitys? Pohdinnan lisäksi kurssilla tutustutaan musiikki-terapiaan sekä kuunnellaan monipuolisesti musiikkia tähtäimessä kriittinen musiikin kuluttaja. Kurssi sisältää myös pienimuotoisia kirjallisia tehtäviä liittyen musiikin kuunteluun.	oo	Aktiivisuus, osallistuminen, kirjalliset ym. tehtävät Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa
MU9 Bändisoitto Tarjotaan 2021-2022			SO Kurssin pääpaino on yhteissoitossa, mutta jonkin verran on myös henkilökohtaista soitonohjausta. Kurssin aikana tutustutaan ”oikeassa” keikkaelämässä tärkeisiin roudaukseen, laitteiston kytkemiseen ja te- miseen, demonauhojen tekemiseen ja markkinointiin jne. Kurssilla valmistetaan ohjelmistoa erilaisiin tapahtumiin ja konsertteihin.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa
MULD6 Musiikin lukiodiplomi			SO Valtakunnalliset ohjeet.	io	Arvioidaan valtakunnallisesti yhdenvertaisesti	Neljän suoritettuna kurssin jälkeen

Kuvataide KU	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
KU1 Kuvat ja kulttuurit	Kurssimonisteet		P	Oman kuvailmaisun kautta tutkitaan kuvia identiteettien rakentajina, kulttuurisen moninaisuuden ilmentäjinä ja kulttuuriperinnön uudistajina. Tarkastellaan vaikuttamisen keinoja omissa ja muiden kuvissa, taiteessa, mediassa ja muissa ympäristöissä. Tutustutaan erilaisiin käsityksiin taiteesta sekä taiteen, median ja muun visuaalisen kulttuurin ajankohtaisiin ilmiöihin. Syvennetään sekä kuvataiteen käsitteistön tuntemusta että omaa taiteellista ilmaisua toteuttamalla teoksia eri tekniikoita ja kuvailmaisun keinoja käyttäen. Tutustutaan erilaisiin kuvantulkinnan keinoihin.	oo	Kurssitöiden onnistuminen suhteessa tehtävien tavoitteisiin, jatkuva näyttö, kirjallinen tehtävä/koe. Arvosana	Suoritetaan ensimmäiseksi
KU2 Muotoillut ja rakennetut ympäristöt	Kurssimonisteet		P	Kurssin keskeisinä sisältöinä ja kuvallisen tuottamisen lähtökohtina ovat mm. luonnon, arkkitehtuurin ja muotoilun ajankohtaiset ilmiöt. Tarkastellaan erilaisten ympäristöjen merkityksiä ja tutustutaan ympäristön suunnitteluun ja muotoilun käsitteistöön. Oman taiteellisen työskentelyn kautta syvennetään kuvailmaisun taitoja, työtapoina mm. piirustus, maalaus ja kolmiulotteiset tekniikat.	oo /io	Kurssitöiden onnistuminen suhteessa tehtävien tavoitteisiin, jatkuva näyttö, kirjallinen tehtävä/koe. Arvosana	Vapaa KU1: n jälkeen
KU3 Osallisena mediassa Ei tarjota 2021-2022	Kurssimonisteet		SY	Kurssilla tutkitaan median sisältöjä, toimintatapoja ja ilmiöitä ja käytetään niitä oman kuvallisen työskentelyn lähtökohtana. Tarkastellaan visuaalisuuden merkitystä mediaviestinnässä. Syvennetään kuvallisen viestinnän osaamista tekemällä omia teoksia ja tutustumalla mediaesitysten tulkinnan keinoihin. Työtapoina käytetään oppilaiden kiinnostuksen mukaan mm. perinteisiä kuvataiteen tekniikoita, valokuvausta ja kuvankäsittelyä sekä sekatekniikoita. Median käsitteistöä, kuvatyyppejä ja kuvastoja. Tarjotaan vuorovuosina KU7:n kanssa.	oo /io	Kurssitöiden onnistuminen suhteessa tehtävien tavoitteisiin, jatkuva näyttö, kirjallinen tehtävä/koe. Arvosana	Vapaa KU1: n jälkeen
KU4 Taiteen monet maailmat Tarjotaan 2021-2022	Kurssimonisteet		SY	Kurssilla tarkastellaan eri aikoina ja eri ympäristöissä tuotettua kuvataidetta sekä kuvataiteen kulttuurisia, henkilökohtaisia ja ajankohtaisia ilmiöitä. Syvennetään taiteentuntemusta omia teoksia tehden ja taidetta tulkiten. Sovelletaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisukeinoja. Pääpaino kurssilla on oman kuvallisen ilmaisun syventämisessä, käyttäen erilaisia työtapoja, kuten piirustus- ja maalaustekniikoita ja sekatekniikoita. Kerrataan kuvataiteen käsitteistöä ja kuvatyyppejä. Tarjotaan vuorovuosina KU8:n kanssa.	oo /io	Kurssitöiden onnistuminen suhteessa tehtävien tavoitteisiin, jatkuva näyttö, kirjallinen tehtävä/koe. Arvosana	Vapaa KU1: n jälkeen
KU5 Kolmiulotteinen taide Ei tarjota 2021-2022	Kurssimonisteet		KK SY	Kurssilla tarkastellaan perinteisen kuvanveiston ja uudemman kolmiulotteisen taiteen ilmaisutapoja. Syvennetään omaa kolmiulotteista hahmottamista ja ilmaisua tehden teoksia eri tekniikoin ja materiaalein, kuten savesta, kipsistä ja erilaisista rakenteellisista materiaaleista. Tarkastellaan kuvanveiston kulttuurisia ja	oo	Kurssitöiden onnistuminen suhteessa tehtävien tavoitteisiin, jatkuva näyttö, kirjallinen tehtävä/koe. Arvosana	Vapaa KU1: n jälkeen

			henkilökohtaisia merkityksiä ja ajankohtaisia ilmiöitä. Kerrataan kolmiulotteisen taiteen käsitteistöä. Tarjotaan vuorovuosina KU6:n kanssa.			
KU6 Piirustus ja taidegrafiikka Tarjotaan 2021-2022	Kurssimonisteet		KK SY Kurssilla tarkastellaan perinteisen ja nykyaikaisen ilmaisutapojen piirustustaiteen ja taidegrafiikan osalta. Syvennetään omaa viivailmaisua oma teoksia tehden. Käytetään erilaisia tekniikoita ja piirtimiä, kuten lyijykyniä, graffitikyniä, hiiltä ja kuivapastelleja. Tutustutaan myös taidegrafiikkaan työtapana, kohopaino- ja syväpainotekniikkaan. Tarkastellaan eri aikoina ja eri ympäristöissä tuotettua piirustustaidetta ja ajankohtaisia ilmiöitä. Kerrataan piirustuksen ja taidegrafiikan peruskäsitteistöä. Tarjotaan vuorovuosina KU5:n kanssa.	oo /io	Kurssitöiden onnistuminen suhteessa tehtävien tavoitteisiin, jatkuva näyttö, kirjallinen tehtävä/koe. Arvosana	Vapaa KU1: n jälkeen
KU7 Kamerataide Tarjotaan joka toinen lukuvuosi Tarjotaan 2021-2022	Kurssimonisteet		KK SY Kurssilla tarkastellaan valokuva- ja elokuvataiteen ilmaisutapojen sovelletaan valokuvauksen perinteisiä työtapoja omissa valokuvissa tutustuen järjestelmäkameran perustoimintoihin ja pimiötekniikkaan. Kuvankäsittely ja/tai videoilmaisuus omassa taiteellisessa ilmaisussa. Tarkastellaan eri aikoina ja eri ympäristöissä tuotettua kamerataidetta ja ajankohtaisia ilmiöitä. Valokuvauksen ja elokuvakerronnan käsitteistöä. Tarjotaan vuorovuosina KU3:n kanssa.	oo /io	Kurssitöiden onnistuminen suhteessa tehtävien tavoitteisiin, jatkuva näyttö, kirjallinen tehtävä/koe. Arvosana	Vapaa KU1: n jälkeen
KU8 Perinteinen ja soveltava maalaustaide Ei tarjota 2021-2022	Kurssimonisteet		KK SY Kurssilla tarkastellaan perinteisen maalaustaiteen ja nykyaikaisen ilmaisutapojen. Omissa kurssiteoksissa syvennyttään oppilaiden kiinnostuksen mukaan erilaisiin työtapoihin, materiaaleihin ja tekniikoihin. Kurssiteoksia voi toteuttaa esim. akvarelli-, akryyli-, öljyväri-, seinä- tai lasimaalauksena. Kukin oppilas valitsee omakohtaisen lähestymistapansa maalaustaiteeseen ja työskentelee tavoitteensa mukaan, soveltaen ja syventäen osaamistaan kuvailmaisussaan. Tarjotaan vuorovuosina KU4:n kanssa.	oo	Kurssitöiden onnistuminen suhteessa tehtävien tavoitteisiin, jatkuva näyttö, kirjallinen tehtävä/koe. Arvosana	Vapaa KU1:n jälkeen
KULD2 Kuvataiteen lukiodiplomi			SO Kuvataiteessa lukiodiplomi on portfoliomuotoinen itsenäinen näyttö, joka toteutetaan yhden kurssin aikana (38 tuntia). Opetushallituksen laatimat ohjeet ja tehtävät annetaan syksyllä. Jos opiskelijalla ei ole diplomin suorittamisen edellyttämiä neljää kuvataiteen kurssia tehtynä, kurssi on mahdollista suorittaa myös loppuopintokurssina, jolloin kurssista tulee normaali suoritus, mutta ei diplomia.	oo	Portfolio arvioidaan valtakunnallisesti yhdenvertaisesti	Kahden pakollisen ja kahden valinnaisen (syventävä/soveltava) jälkeen

--	--	--	--	--	--	--	--

Liikunta	LI	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
LIP1 LIT1 Energiaa liikunnasta			P	Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Opiskelija harjaantuu liikuntataidoissaan ja kehollisessa ilmaisussaan sekä saa tietoja ja kokemuksia fyysisten ominaisuuksien harjoittamisesta monipuolisesti. Opiskelija saa kokemuksia yhdessä liikkumisesta reilun pelin hengessä. Opiskelijan koettu liikunnallinen pätevyys vahvistuu uuden oppimisen, liikunnan tuoman ilon ja virkistyneen myötä. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnallisten perustaitojen soveltaminen ja fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja –lajeissa opiskeluympäristön mahdollisuuksia monipuolisesti käyttäen.	oo	Jatkuva näyttö. Arvosana tai suoritettu (S) / hylätty (H)	1. opiskeluvuosi
LIP2 LIT2 Aktiivinen elämäntapa			P	Tavoitteena opettaa ja kannustaa opiskelijaa liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen sekä riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden saavuttamiseen. Opiskelijaa ohjataan ymmärtämään, että liikuntaharrastusten lisäksi toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia tukeva fyysinen aktiivisuus muodostuu arjen valinnoista ja pitkäkestoisen istumisen välttämisestä. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, hengitys- ja verenkiertoelimistöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja keuhonhuolto. Opiskelijat ohjataan havainnoimaan arkisia toimintatapojaan ja valintojaan fyysisen aktiivisuuden ja terveyden näkökulmista. Opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta liikunnallisen elämäntavan ja fyysisesti aktiivisen arjen toteuttamiseen.	oo	Jatkuva näyttö. Arvosana tai suoritettu (S) / hylätty (H)	2. opiskeluvuosi
LIP3 LIT3 Terveyttä liikkuen			SY	Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Opettaja ohjaa liikuntaohjelman suunnittelua ja toteutusta. Liikuntasuunnitelmaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksi käyttäen.	oo	Jatkuva näyttö, liikuntapäiväkirja. Arvosana tai suoritettu (S) / hylätty (H)	1. opiskeluvuosi

				1. vuonna, hajautettu 4 – 5 jaksolle.			
LIP4 LIT4 Valtakunnalliset Vanhat tanssit			SY	Kurssin sisältönä ovat vanhat tanssit. Hajautettu 2. vuoden 1 – 3 jaksolle.	oo	Jatkuva näyttö. Suoritettu (S) / hylätty (H)	2. opiskeluvuosi
LIP5 LIT5 Hyvinvointia liikkuen			SY	Kurssilla harjoitellaan erityisesti psyykkisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Hajautettu 1 – 3 jaksolle.	oo	Jatkuva näyttö. Arvosana tai suoritettu (S) / hylätty (H)	3. opiskeluvuosi
LIP6 LIT6 Seikkailuliikuntakurssi			SO	Elämyksellinen kurssi, jossa keskitytään ryhmässä toimimiseen, luonnossa liikkumiseen, seikkailuun ja erätaitoihin. Kurssilla oppilaat pääsevät suunnittelemaan ja toteuttamaan yhteisen projektin, esim. vaellus-, melonta- tai pyöräilyretken.	oo	Jatkuva näyttö. Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa
LIP7 LIT7 Palloilukurssi			SO	Kurssin sisältönä ovat eri palloilu- ja joukkuelajit, joiden avulla kehitetään opiskelijan liikunnallisia perustaitoja, -tietoja sekä yhteistyötaitoja. Tavoitteena tuottaa liikkumisen iloa sekä tarjota vastapainoa arkiselle aherrukselle. Kurssin sisältö muotoutuu pitkälti opiskelijoiden valintojen pohjalta. 1. vuonna, hajautettu 4–5 jaksolle.	oo	Jatkuva näyttö. Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa
LILD4P LILD4T Liikunnan lukio- diplomi			SO	Valtakunnalliset tavoitteet, ohjeet ja arvioinnit.	oo	Arvioidaan valtakunnallisesti yhdenvertaisesti asteikolla 1-5, oma diplomi. Suoritettu (S) / hylätty (H)	Viiden kurssin jälkeen 3. opiskeluvuosi
LIP9 LIT9 Golfkurssi			SO	Pääasiassa 1. ja 2. vuoden opiskelijoille, 5. jakso.. Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä, hyvinvointia sekä opettaa opiskelijoille golfin perustiedot ja taidot. Aikaisempi tarkkuuspelikokemus ei ole välttämätöntä. Opiskelijoiden oppimistavoitteita pyritään tukemaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksi käyttäen. Kurssi suoritetaan Uudenkaupungin Golfklubin harjoitusalueilla. Kurssi sisältää green card-tutkinnon (kansainvälinen pelilupa). Kurssimaksu	oo	Jatkuva näyttö Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa

				50 € / hlö. Kurssi-ilmoittautuminen on sitova. Kurssi toteutuu, jos ilmoittautuneita on väh. 10 henkilöä. Kurssille mahtuu enintään 25 henkilöä.			
--	--	--	--	--	--	--	--

Harrastepainotteiset kurssit yhteistyössä Uudenkaupungin ammatti- ja aikuisopisto Novidan kanssa:

Urheilu ja valmennus UV	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
UV1 Liikunnan ja valmennuksen erikoiskurssi 2 kurssia			SO	Antaa ensisijaisesti kilpaurheilua harrastaville opiskelijoille mahdollisuuden ohjattuun, säännölliseen harjoitteluun ja valmentautumiseen koulutuksen yhteydessä. Kurssilla toteutetaan yksilökohtaista laji-harjoittelua sekä ryhmäkohtaista fyysistä harjoittelua. Lajikohtaisten ohjelmien toteuttaminen sovitaan yhdessä urheilijoiden omien valmentajien kanssa. Kurssi toteutetaan hajautettuna maanantaisin klo 15.00 - 16.30.	oo	Osallisuusaktiivisuus Suoritettu (S) / hylätty (H)	

Terveystieto TE	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
TE1 Terveyden perusteet	Lukion terveystieto TERVE 1 Terveyden perusteet SanomaPro	e	P	Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen toiminta, opiskelu- ja työkyky: terveyttä edistävä liikunta ja ravinto, painonhallinta, uni ja lepo, seksuaaliterveys ja opiskeluhyvinvointi. Itsehoitovalmiudet ja hätäensiapu. Riippuvuus, kansantaudit ja keskeiset tartuntataudit. Terveyttä, terveystottumuksia ja – ongelmia selittäviä ilmiöitä, teorioita ja malleja.	oo / io	Jatkuva näyttö, kurssikoe, tutkielma. Arvosana tai suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa
TE2 Ihminen, ympäristö ja terveys	Lukion terveystieto TERVE 2 Ihminen, ympäristö ja terveys SanomaPro	e	SY	Erilaisten ympäristöjen ja yhteisöjen ympäristövaikutukset, ihmissuhteet, seksuaaliterveys, mielenterveyttä suojaavat ja kuormittavat tekijät, kriisit, työhyvinvointi ja ergonomia, turvallisuus ja väkivallan ehkäisy, terveystieteen merkitys ja kriittinen tulkinta.	oo / io	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe Arvosana	TE1 –kurssin jälkeen
TE3 Terveyttä tutkimaan	Lukion terveystieto TERVE 3 Terveyttä tutkimassa SanomaPro	e	SY	Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista pääpiirteissään. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveysosaamistaan aktiivisena kansalaisena. Kurssilla perehdytään	oo / io	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe, tutkimustyö. Arvosana	TE1 –kurssin jälkeen

				terveyteen vaikuttavien tekijöiden kriittiseen arviointiin ja pohditaan tutkimuksen ja päätöksenteon mahdollisuuksia terveyden edistämisessä.			
TE4 Kertauskurssi	TE 1-3 Terveystiedon kertauskurssi (LOPS 2016) Studeo	e	SO	Kurssilla kerrataan terveystiedon oppisisältöjä ja valmistaudutaan yo-kokeeseen.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	1 – 3 kurssit suoritettu

Opinto-ohjaus	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
OP							
OP1 Minä opiskelijana	OP1 Minä opiskelijana Studeo		P	Opiskelijan itsetuntemuksen ja elämänhallintataitojen kehittyminen, opiskelutaidot ja oman oppimisen arviointi sekä lukio-opintojen suunnittelu. Jatko-opintojen pohtiminen ja ammatillinen suuntautuminen, näihin liittyviin tietolähteisiin tutustuminen. Työelämäasioihin sekä toisen ja korkea-asteen koulutuspaikkoihin tutustuminen. Lisäksi lukio-opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaiset asiat.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Hajautettu 1. lkv – 2. lkv syksy
OP2 Jatko-opinnot ja työelämä	OP2 Jatko-opinnot ja työelämä Studeo		P	Jatko-opintomahdollisuudet Suomessa ja ulkomailla. Työelämään sekä jatko-opintoihin tutustuminen. Jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelu, jatko-opintoihin hakeutuminen. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman päivittäminen. Lukio-opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaiset asiat.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Hajautettu 2. lkv – 3. lkv
OP3 Tutortoiminta			SO	Tutoreiden tehtävänä on opastaa uusia lukiolaisia koulunkäyntiin liittyvissä käytännön asioissa. Tutorit toimivat myös esittelijöinä 9-luokkalaisille ja osallistuvat lukion markkinointiin vanhempainilloissa. Lisäksi lukioon hakevia ohjataan kurssivalintojen tekemisessä. Keväällä ennen tutorvuoden alkamista tutoriksi hakeneet perehtyvät tutortoiminnan periaatteisiin ja suunnittelevat seuraavan lukuvuoden tutortoimintaa. Kurssin suoritus perustuu opiskelijan aktiiviseen osallistumiseen ja työpanokseen. Mikäli aktiivisuus on vähäisempää, mitä kurssin suorittaminen edellyttää, voidaan tutoroinnista antaa 0,5 kurssia (OP4).		Suoritettu (S) / hylätty (H)	Toinen opiskeluvuosi
OP5 Opiskelijan hyvinvointi	tehdään osoitteessa www.opintokamu.fi		SO	Turun yliopiston psykologian laitoksen Opintokamu- verkkokurssi, jonka avulla voit pohtia omia opiskelutottumuksiasi ja hyvinvointiin liittyviä asioita. Kurssin tavoitteena on tarjota vinkkejä ja oivalluksia oman opiskeluelämän helpottamiseksi. Kurssi suoritetaan tekemällä kaikki omaan kurssiin valitut tehtävät.		Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa

Työvälinekurssi TV	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
TV1 Työvälinekurssi			SO Kurssilla perehdytään sähköisissä ylioppilaskirjoituksissa käytettäviin ohjelmiin: tekstinkäsittelyä, taulukkolaskentaa, piirtämistä ja kuvankäsittelyä. Tutustutaan tutkielman rakenteeseen. Kurssilla käytetään pilvipalveluja. Suositellaan kaikille lukiolaisille.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa

Teemaopinnot TO	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
TO1 Kriittinen ajattelu	Kurssilla jaettava materiaali		SY Kurssilla syvennetään omia tietoja ja taitoja. Aiheet: rationalisuus, logiikka, ajatteluharhat, tilastollinen ja tieteellinen ajattelu, tieteen ja tutkimusten kriittinen arviointi, mediakritiikki, argumentointi ja kriittisen ajattelun luonne ja sen rajat. Kurssilla tehdään pieni lopputyö tai syventyminen omaan itse valittuun osa-alueeseen. Työtapoja voivat olla esimerkiksi seminaari, harjoitukset, keskustelut tai tutkimustaitojen harjoittelu. Kurssi toteutetaan usean eri oppiaineen yhteistyönä (esimerkiksi filosofia, psykologia, äidinkieli, matematiikka).	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa
TO2 Liikuntafysiikka			SY Kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan urheilusuorituksiin liittyviä mittauksia, joiden tuloksia analysoidaan fysikaalisin ja matemaattisin keinoin.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa
TO3 LukioTET			SY LukioTET –kurssilla opiskelija saa mahdollisuuden tutustua työelämään ja eri ammatteihin niin työpaikoilla kuin oppilaitoksissa. Kurssin tavoitteena on tukea lukion jälkeisiin opintoihin suuntautumista ja ammatinvalintaa. Kurssin aikana käydään seuraamassa 30 tunnin ajan 2-3 eri alan asiantuntijan/ammattilaisen työskentelyä. Osa tunneista voidaan käyttää tutustumispäivään toisessa oppilaitoksessa. Opiskelija laatii tutustumiskäynneistään raportin.	oo	Suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa

Taiteiden väliset opinnot TA	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
---	------------------	--	------------------------	--	---------------------------	--------------------------

TA3 KuMu – monitaiteellinen projekti			SO	Kuvataiteen ja musiikin yhteinen kurssi, jolla tehdään pienimuotoisia teoksia ottaen huomioon opiskelijoiden kiinnostuksen kohteet. Kurssilla voi esimerkiksi suunnitella ja toteuttaa toimivan soittimen ja sillä musiikkia, ideoita, lavastuksia musikaalien kohtauksiin tai tehdä, kuvata ja editoida musiikkivideon. Opiskelija voi halutessaan toteuttaa laajemman monitaiteellisen kokonaisteoksen, jossa voi käyttää eri taiteenalojen ilmaisukeinoja (tekstiä, liikettä, ääntä, valoa...). Kurssiin sisältyy musikaali- tai muu teatterimatka, esityksen liput maksaa opiskelija. Kurssin oppitunnit pidetään syyslukukauden aikana, hajautettuna lukujärjestyksen ulkopuolelle.	oo	Tehdyt työt, osallistuminen ja aktiivisuus, arvosana.	Vapaa KU1:n ja MU1:n jälkeen
--	--	--	----	--	----	---	------------------------------

Lukiodiili YR (yrittäjyyskurssi)	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
YR1 Projektikurssi yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa			SO	Opiskelijat saavat yrityksiltä liiketoimintaosaamiseen liittyviä tehtäviä, jotka ratkotaan ryhmissä. Kurssin tavoitteena on vahvistaa opiskelijan yrittäjämäistä asennetta (omaehtoinen ja sisäinen yrittäjyys), kehittää opiskelijan tiimitoimintavalmiuksia sekä vahvistaa opiskelijan itsetuntoa ja itsensä johtamisen taitoa tekemällä oppimisen kautta.	oo	Opintokokonaisuuden arviointityökaluina käytetään itsearviointia ja oppimistehtäviä. Opinnot arvioidaan asteikolla suoritettu (S) / hylätty (H)	Vapaa

Vakka-Suomen kansalaisopistosta valittavat kurssit:

Espanjan kieli EA	Oppikirja			Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
EA1 Espanjan alkeiskurssi			SO	Kurssi käynnistyy vain mikäli tulee riittävästi ilmoittautumisia. Tarkemmat kurssi- ja ilmoittautumistiedot löytyvät elokuun lopulla ilmestyvästä opiston ohjelmasta. Opiskelijat maksavat kurssimaksun itse. Opiskelu tapahtuu iltaisin.	oo	Koe	

Ajokorttitutkinto AK	Oppikirja		Kurssin sisältö		Arviointiperusteet	Suoritusjärjestys
AK1 ½ kurssia Autokoulut	Autokoulun määrittelemä oppikirja	SO	Liikenneopetuksen virallinen osuus yhteistyössä paikkakunnan autokoulujen kanssa. Ei sisällä ajotunteja. Opiskelijat vastaavat kustannuksista itse voimassa olevien taksojen mukaisesti.	oo	Kirjallinen koe	